Oplegvel Informatienota

Portefeuille mr. B. B. Schneiders
Auteur Dhr. J.A.M. Lubbers
Telefoon 5113815 E-mail: jlubbers@haarlem.nl
VVH/VHR Reg.nr. 2011/386769
GEEN bijlagen kopiëren
B & W-vergadering van 15 november 2011

Onderwerp
Verblijfsontzeggingen

DOEL: Informeren

Op grond van artikel 10a van de Algemene Plaatselijke Verordening van de Gemeente Haarlem is de burgemeester bevoegd tot het opleggen van verblijfsontzegging voor een bepaald gebied aan personen die de openbare orde hebben verstoord.

B&W

1. Het college neemt kennis van de beleidsregels en aanwijzingsbesluit ex artikel 10a van de APV zoals vastgesteld door de burgemeester

2. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit

3. Het college informeert de commissie Bestuur over dit onderwerp

Informatienota

Onderwerp: Verblijfsontzeggingen
Reg. Nummer: 2011/386769

1. Inleiding
Vanwege de concentratie van veiligheidsproblemen in de binnenstad van Haarlem, vormt de integrale, gebiedsgebonden aanpak van deze veiligheidsproblematiek in de Haarlemse binnenstad een belangrijke prioriteit van het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Haarlem. Onderdeel van dit veiligheidsbeleid is het terugdringen van de overlast van dak- en thuislozen en de horeca-overlast die de laatste tijd steeds hardnekkigere vormen aanneemt. Om deze problemen daadkrachtig te kunnen aanpakken is naast preventieve en curatieve maatregelen ook repressie noodzakelijk als sluitstuk van deze integrale gebiedsgebonden aanpak van de veiligheidsproblemen in de Haarlemse Binnenstad.

Ondanks de inzet van repressieve maatregelen is er nog steeds een kleine groep notoire overlastveroorzakers die met het huidige beschikbare repressieve instrumentarium niet effectief kan worden aangepakt. Wat nog ontbreekt in de veiligheidsaanpak voor het centrum is de mogelijkheid om notoire overlastgevers een verblijfsontzegging op te leggen voor een bepaalde duur afhankelijk van de ernst van de overlast die zij veroorzaken.

Verblijfsontzegging is de bevoegdheid om de overlastgever voor een bepaalde duur de toegang tot een aangewezen gebied te ontzeggen. Deze bevoegdheid is verleend aan de burgemeester door de gemeenteraad in de Algemene Plaatselijke Verordening. Voor de toepassing van deze bevoegdheid zijn beleidsregels en een aanwijsbesluit opgesteld. In het aanwijzingsbesluit wordt het centrum aangewezen als gebied waar verblijfsontzeggingen kunnen worden opgelegd. In de beleidsregels wordt aangegeven op welke wijze de burgemeester gebruik maakt van deze bevoegdheid.

Het instrument verblijfsontzegging op basis van de APV is een andere bevoegdheid dan het gebiedsverbod dat de burgemeester kan opleggen op basis van de Wet MBVEO. De verblijfsontzegging op basis van de APV is een instrument om een acuut openbare ordeprobleem aan te pakken. De Wet MBVEO kan alleen worden ingezet tegen overtreding met een herhaaldelijk karakter.

2. Kernboodschap
Teneinde de overlastproblematiek in het centrum effectief te kunnen bestrijden is een persoonsgerichte aanpak noodzakelijk. Door invoering van het instrument verblijfsontzegging kunnen ordeverstoorders een verbod worden opgelegd voor 2, 6 of 12 weken, afhankelijk van de ernst van het feit, voor het Centrum van Haarlem. Door de vaststelling en bekendmaking van dit verblijfsontzeggingenbeleid kan de burgemeester éénduidig, volhardend en consequent optreden tegen notoire ordeverstoorders.

Bij het opleggen van verblijfsontzeggingen wordt een onderscheid gemaakt tussen lichte, middelzware en zware feiten. De duur van de verblijfsontzegging is afhankelijk van de ernst van de overtreding. Hiervoor is een feitentabel ontwikkeld, waaraan de duur van de verblijfsontzegging is gekoppeld. In verband met jurisprudentie over dit instrument is de duur van de verblijfsontzegging

gemaximeerd tot 12 weken. Niet naleving van een verblijfsontzegging is een overtreding van artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht.

3. Consequenties
De beleidsregels voor de toepassing van het instrument ‘verblijfsontzegging’ geeft eenduidigheid, rechtszekerheid voor belanghebbenden en dit voorkomt willekeurig opleggen van een verblijfsontzegging aan ordeverstoorders.

4. Vervolg
Nadat de beleidsregels en het aanwijzingsbesluit zijn vastgesteld door de burgemeester zijn beide besluiten gepubliceerd in de Stadskrant, zodat ze inwerking konden treden. Vervolgens is de politie geïnformeerd over het besluit zodat de politie met inachtneming van de beleidsregels en het aanwijzingsbesluit, de verblijfsontzegging kan opleggen. In het besluit is namelijk opgenomen dat de Districtchef van de politie gemandateerd is een verblijfsontzegging op te leggen. Afgesproken is dat de burgemeester gecolsulteerd wordt voordat een verblijfsontzegging daadwerkelijk wordt opgelegd.

Tegen een verblijfsontzegging kan bezwaar en beroep worden ingesteld. Tevens kan een Voorlopige Voorziening gevraagd worden bij de Bestuursrechter. In dat geval zullen de processen-verbaal op basis waarvan de verblijfsontzegging is opgelegd door de politie, verstrekt dienen te worden aan de gemeente ten behoeve van het verweer in juridische procedures bij de rechter.

5. Bijlagen
1. Beleidsregels ex artikel 10a van de Algemene Plaatselijke Verordening Haarlem
2. Aanwijzingsbesluit Haarlem-Centrum ex artikel 10a van de Algemene Plaatselijke Verordening

Haarlem

Beleidsregels ex artikel 10a van de Algemene Plaatselijke Verordening Haarlem (verblijfsontzegging)

De burgemeester van Haarlem,

overwegende dat in de Algemene Plaatselijke Verordening van de Gemeente Haarlem de grondslag voor het opleggen van een verblijfsontzegging aan personen in verband met overtredingen van wettelijke bepalingen, danwel verstoring van de openbare orde is opgenomen;

- dat de burgemeester ingevolge artikel 10a van de Algemene plaatselijke verordening Haarlem bevoegd is om aan personen een verbod op te leggen om zich gedurende een in dat verbod genoemde tijdvak te bevinden in door hem aangewezen gebied;
- dat de openbare orde in de binnenstad van Haarlem ernstig wordt verstoord als gevolg van overtredingen van de Algemene Plaatselijke Verordening, het Wetboek van Strafrecht, de Opiumwet, Wet Wapens en Munitie danwel andere gedragingen die de openbare orde ernstig verstoren;
- dat deze verstoringen van de openbare orde gepaard gaat met ernstige vormen van overlast;
- dat het bestaande instrumentarium onvoldoende is gebleken om de verstoringen van de openbare orde en de daarmee gepaard gaande overlast tegen te gaan;
- dat het opleggen van een verblijfsontzegging noodzakelijk is om het ordelijk verloop van het gemeenschapleven veilig te stellen, welke voldoet aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit;
- dat het voor de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is dat een verblijfsontzegging kan worden opgelegd voor de binnenstad van Haarlem aan ordeverstorende personen
- dat hij de uitoefening van deze bevoegdheid onder strikte voorwaarden wenst te mandateren aan ambtenaren van politie;
- dat zowel politie als justitie kunnen instemmen met de wijze waarop de bevoegdheid tot het opleggen van verblijfsontzeggingen wordt uitgeoefend;
- dat hij met de vaststelling van de gebruiksinstructie tevens de beleidsregels met betrekking tot hem op grond van artikel 10a van de Algemene Plaatselijke Verordening toekomende bevoegdheid wenst vast te stellen;

Besluit:

1. de bevoegdheid tot het geven van een verblijfsontzegging als bedoeld in artikel 10a van de Algemene Plaatselijke Verordening van de Gemeente Haarlem te mandateren aan de Chef van het District Kennemerland-Midden van de Regiopolitie Kennemerland volgens vastgestelde beleidsregels, met de mogelijkheid van ondermandaat aan de Hulpofficieren van Justitie, onder de voorwaarde van een jaarlijkse rapportage over de uitoefening van die bevoegdheid;
2. de volgende gebruiksinstructie / beleidsregels vast te stellen.

Haarlem

Beleidsregels / gebruiksinstructie verblijfsontzeggingen Haarlem Centrum

I. Aangewezen Gebied

Als gebied, waar het personen, aan wie overeenkomstig deze beleidsregels / instructie een verblijfsontzegging wordt opgelegd, verboden is te verblijven is aangewezen:

> *Het gebied dat wordt begrensd door het water van het Spaarne, Kampersingel, Gasthuissingel, Raamsingel, Leidsevaart, Zijlsingel, Kinderhuissingel, Schotersingel en Kloppersingel inclusief de hier genoemde straten.*[1]

II. Verblijfsontzeggingen

Bij het geven van een verblijfsontzegging op grond van artikel 10a van de APV in mandaat namens de burgemeester dient volgens de hiernavolgende instructies te werk te worden gegaan:

- In de verblijfsontzegging wordt eenduidig aangegeven op grond van welke feiten de persoon de verblijfsontzegging ontvangt en wordt duidelijk aangegeven voor welk tijdvak de verblijfsontzegging geldt.

- Tegen de betrokkene dient een proces-verbaal te zijn opgemaakt terzake van overtreding van de onder III van deze beleidsregels / gebruiksinstructie genoemde strafbare handelingen.

  Dit criterium is bedoeld ter versteviging van de formele juridische basis van de identificatie van het individu aan wie een verblijfsontzegging zal worden aangezegd. Het is controleerbaar en bezit voldoende hardheid.

- Indien het in verband met persoonlijke omstandigheden van betrokkene noodzakelijk is, kan, overeenkomstig artikel 10a, lid 4 de verblijfsontzegging worden beperkt. Van deze beperking dient in uitzonderingsgevallen gebruik te worden gemaakt. Bijvoorbeeld in het geval de betrokkene in het gebied waarin de ontzegging van kracht is, werkt, woont of zijn postadres heeft, noodzakelijk een bezoek moet brengen aan een hulpverleningsinstantie, huisarts e.d. Het is aan de betrokkene de noodzaak hiertoe aan te tonen. In zulke gevallen wordt dat gebied zodanig aangepast dat die persoon een aanlooproute heeft naar en van zijn woning of werklocatie.

- De betrokkene dient te worden gehoord omtrent zijn belang aangaande de aanwezigheid in het aangewezen gebied. Zijn verklaring wordt schriftelijk vastgelegd.

  Indien de persoon aan wie de verblijfsontzegging gegeven moet worden, kan aantonen dat hij een zwaarwegend belang heeft om zich in het gebied op te houden, wordt daarmede bij het opleggen van de verblijfsontzegging rekening gehouden, in die zin dat het verbod om in het gebied te verblijven niet geldt voor zover de aanwezigheid in het gebied een relatie heeft met het aangegeven zwaarwegende belang. Of iemand een zwaarwegend belang heeft om zich in het gebied op te houden, zal door betrokkene zelf moeten worden aangetoond. Het kan daarbij alleen gaan om belangen in de persoonlijke sfeer, te weten indien betrokkene in het gebied zijn woning heeft, zijn werk of beroep uitoefent of hulpverlenende instanties bezoekt. Zo'n aangevoerd belang zal telkens op zijn inhoud beoordeeld worden.

- Een verblijfsontzegging is niet van toepassing op personen die zich binnen het aangewezen gebied bevinden in een openbaar middel van vervoer.

---

[1] Indien een verblijfsontzegging wordt opgelegd aan personen in verband met ordeverstorende gedragingen, dan geldt deze verblijfsontzegging ook voor de straten die het aangewezen gebied begrenzen.

Haarlem

- De verblijfsontzegging wordt in geval van een aanhouding op heterdaad onmiddellijk, dat wil zeggen vóór heenzending, uitgereikt. In geval de verdachte buiten heterdaad **binnen twee weken na het gepleegde feit** wordt aangehouden, dan wordt alsnog onmiddellijk een ontzegging uitgereikt met dien verstande dat de tussenliggende periode in mindering wordt gebracht op de termijn van de verblijfsontzegging; m.a.w. de termijn begint te lopen op de delictsdatum.

III. Strafbare en/of openbare orde verstorende handelingen

Bij de volgende geconstateerde strafbare feiten dan wel openbare orde verstorende handelingen wordt een verblijfsontzegging gegeven voor de in de tabel vermelde duur.

Feiten waarvoor ontzegging wordt opgelegd	Termijn ontzegging
categorie 1: • samenscholing en ongeregeldheden (Artikel 7 APV) • openlijk drankgebruik (artikel 9 APV) • ordeverstoring in inrichting (artikel 38 APV) • hinderlijk gedrag op de weg (artikel 78 APV) • hinderlijk gedrag bij gebouwen (artikel 79 APV) • hinderlijk gedrag in voor publiek toegankelijke gebouwen (artikel 80 APV) • baldadigheid (artikel 424 Sr.)	twee weken
categorie 2: • lokaalvredebreuk (artikel 139 Sr.) • gezamenlijke openlijke geweldpleging (artikel 141 Sr.) • vernieling van gebouwen (artikel 170 Sr.) • bedreiging met misdrijf (artikel 285 Sr.) • mishandeling (artikel 300, 301 Sr.) • deelneming aan aanval of vechterij (artikel 306 Sr.) • zaakbeschadiging (artikel 350 Sr.) • ordeverstoring in dronkenschap (artikel 426 Sr.) • openbare dronkenschap (Artikel 453 Sr.) • overtreding Wet Wapens en Munitie: traangas, boksbeugels, wapenstokken, steekwapens e.d. • vernieling (artikel 350 Sr.) en openlijke geweldpleging, uitsluitend tegen goederen (artikel 141 Sr.) • huisvredebreuk (artikel 138 Sr.) • diefstal (artikel 311 Sr.) • bezit van meer dan gebruikershoeveelheid drugs (artikel 2 en 3 Opiumwet) • verkopen of verstrekken van softdrugs (artikel 3 Opiumwet) • Artikel 81 APV (verkoop van drugs en openlijk drugsgebruik) • belediging ambtenaar in functie (artikel 267 Sr.) • straatprostitutie (art. 3.11 APV) recidive van feiten **categorie 1**	zes weken

Haarlem

categorie 3: • overtreding Wet Wapens en Munitie: vuurwapens/schietwapens • zware geweldsmisdrijven: zware mishandeling (artikel 302, 303 Sr), (poging tot) doodslag (artikel 287 Sr) • verkopen of verstrekken van harddrugs (artikel 2 Opiumwet) • diefstal met geweld (artikel 312 Sr) • openlijke geweldpleging uitsluitend tegen personen (artikel 141 Sr), afpersing (artikel 317 Sr), afdreiging (artikel 318 Sr) • overtreding verblijfsontzegging (art. 10a APV) • Agressie en geweld tegen medewerkers in de publieke sector (artikel 141, 285, 300, 301 Sr) • recidive van feiten **categorie 2**	twaalf weken

IV Voorbereidingsprocedure verblijfsontzegging

Zodra een verdachte is aangehouden[2] en proces-verbaal is opgemaakt voor een geconstateerd feit uit de feitentabel, gepleegd in of in relatie tot het aangewezen gebied wordt bekeken of hij voldoet aan de volgende voorwaarden:

1) indien er in de laatste zes maanden, voorafgaand aan de aanhouding, één proces-verbaal is opgemaakt voor feiten, die voorkomen op de feitentabel, wordt er door de politie een op naam gestelde waarschuwing uitgereikt aan betrokkene. De twee processen-verbaal (de twee antecedenten en het feit waarvoor een ontzegging zal worden opgelegd) mogen niet in tijd of causaal gerelateerd zijn, d.w.z. niet deel uitmaken van hetzelfde feitencomplex of incident. De openbare orde-antecedenten hoeven zich niet noodzakelijkerwijs te hebben voorgedaan in het aangewezen ontzeggingengebied, omdat hieruit alleen de vrees voor herhaling hoeft te worden afgeleid.
2) indien er in de zes maanden voorafgaand aan de aanhouding een op naam gestelde waarschuwing is uitgereikt, wordt een verblijfsontzegging opgelegd aan betrokkene conform de termijnentabel, aangezien er gerechtvaardigde vrees bestaat voor hernieuwde openbare ordeverstoring.
3) indien er in de zes maanden voorafgaande aan de aanhouding een verblijfsontzegging is uitgereikt dan wordt opnieuw een ontzegging opgelegd conform de termijnentabel, aangezien er gerechtvaardigde vrees bestaat voor hernieuwde openbare ordeverstoring.

V. Registratie

Van de toepassing van de verblijfsontzeggingen wordt door de chef van het district Kennemerland-Midden, regiopolitie Kennemerland, een adequate registratie bijgehouden. De chef dient de burgemeester per kwartaal te rapporteren.

[2] Met een aanhouding wordt gelijk gesteld een staandehouding en met een proces-verbaal een zogenaamd mini-proces verbaal.

Haarlem

VI. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking de eerste dag na publicatie in de Stadskrant. Dit besluit wordt aangehaald als 'Beleidsregels / gebruiksinstructie verblijfsontzeggingen Haarlem Centrum'.

Haarlem, 8 april 2011
De burgemeester van Haarlem,

Mr. B.B. Schneiders

Haarlem

VI. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking de eerste dag na publicatie in de Stadskrant. Dit besluit wordt aangehaald als 'Beleidsregels / gebruiksinstructie verblijfsontzeggingen Haarlem Centrum'.

Haarlem, 8 april 2011
De burgemeester van Haarlem,

Mr. B.B. Schneiders

Haarlem

Aanwijzingsbesluit Haarlem-Centrum ex artikel 10a van de Algemene Plaatselijke Verordening Haarlem (verblijfsontzegging)

De burgemeester van Haarlem,

Gelet op artikel 10a van de Algemene Plaatselijke Verordening Haarlem (APV), artikel 10:4, 10:6 en 10:9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en het advies van de chef van het District Kennemerland-Midden van de Regiopolitie Kennemerland d.d. 7 april 2011

Overwegende:

- dat de openbare orde in de binnenstad van Haarlem ernstig wordt verstoord als gevolg van overtredingen van de Algemene Plaatselijke Verordening, het Wetboek van Strafrecht, de Opiumwet, Wet Wapens en Munitie danwel andere gedragingen die de openbare orde ernstig verstoren;
- dat deze verstoringen van de openbare orde gepaard gaat met ernstige vormen van overlast;
- dat het bestaande instrumentarium onvoldoende is gebleken om de verstoringen van de openbare orde en de daarmee gepaard gaande overlast tegen te gaan
- dat het voor de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is dat een verblijfsontzegging kan worden opgelegd voor de binnenstad van Haarlem aan ordeverstorende personen

Besluit:

I. Aan te wijzen als gebied waar aan personen die strafbare feiten of ordeverstorende handelingen plegen een verblijfsontzegging kan worden opgelegd:

Het gebied dat wordt begrensd door het water van het Spaarne, Kampersingel, Gasthuissingel, Raamsingel, Leidsevaart, Zijlsingel, Kinderhuissingel, Schotersingel en Kloppersingel

Haarlem, 8 april 2011

De burgemeester van Haarlem,

Mr. B.B. Schneiders

Tegen dit besluit kan bezwaar worden gemaakt bij de burgemeester van Haarlem, postbus 511, 2003 PB Haarlem. Het bezwaarschrift dient ingediend te worden binnen zes weken gerekend vanaf de dag dat dit besluit bekend is gemaakt. Het bezwaarschrift dient ten minste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.